

Багато уваги майстер приділяє своїм учням, створив і веде школу камерного портрета; його часто запрошують до участі в цікавих сучасних проектах, зустрічах, майстер-класах, де він розкриває для молоді основи високого професіоналізму в мистецтві фотографії. Основою майстерності фотохудожника Л. Левіт вважає вміння в єдину мить схопити характер людини і передати його засобами художньої виразності. Таке вміння вимагає від фотохудожника, окрім життєвого і професійного досвіду, певних антропологічних знань, також наявності високого рівня моральності, естетичної культури, загальної ерудованості, тобто високих людських якостей.

Високомайстерні роботи Л. Левіта, якому 2010 року виповнилося 85 літ, окрім переданих в дар Національній академії мистецтв України, зберігаються в Національній бібліотеці України імені В.І. Вернадського, Центральному державному кінофотофоноархіві імені Г.С. Пшеничного, Центрі Леся Курбаса, музеї Лесі Українки, Історичному музеї, інших музеях і бібліотеках Києва.

Визнаючи цінність творчості Л. Левіта на мистецькій ниві нашої держави, Національна академія мистецтв України бажає Майстрові плідної, багаторічної праці і подальших творчих досягнень.

1. Галушка С. Снайперские портреты. — Журнал DFOTO. — 2008. — №11.
2. Левит Л. Крупный план. — К.: «ФАДА, ЛТД», 2002. — 63 с.
3. Панкратьев С. Творчество, возвышенное мастерством // Правда Украины. — 2010. — 10 декабря.
4. Шудря М. Философия фотопортрета: Очерк творчества Леонида Левита. — К.: Фотоцентр «ЕКСАР», 2001. — 48 с.

Поліна ХАРЧЕНКО

*кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник,
начальник науково-інформаційного відділу НАМ України*

ВИСТАВКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ НАМ УКРАЇНИ — 2010

Національна академія мистецтв України в складні часи засилля низькопробної маскультури сприяє збереженню найвищих здобутків українського мистецтва, щорічно організовуючи і проводячи різні культурні заходи, спрямовані на популяризацію вітчизняного мистецтва; у співпраці з провідними арт-установами інших країн знайомить глядача з досягненнями і віяннями, що панують у міждержавному культурному просторі. У своїх апартаментах Академія презентує твори не тільки вітчизняних мейстрів, а й представників іноземних художніх шкіл.

Початок 2010 року ознаменувався відкриттям виставки творів видатного українського графіка, талановитого педагога, академіка Георгія Вячеславовича Якутовича з нагоди 80-річчя від дня його народження. Митець працював у галузі станкової, книжкової графіки, кінодекораційного мистецтва. Минуло 10 літ як його немає з нами. Та залишилися й активно працюють його послідовники, учні, творчі нащадки. Друзі художника — Микола Стороженко, Олександр Губарев, його вихованці тепло згадують митця, особливо часи творення фільму «Тіні забутих

предків», що, напевне, не став би світовим шедевром без художника-постановника Георгія Якутовича.

Ще у студентські роки Г. Якутович виявляв прагнення до створення епічних образів, властивих українській мистецькій традиції. У представлених на виставці роботах віддзеркалювалася ціла епоха в розвитку української станкової і книжкової графіки другої половини ХХ століття. На виставці експонувалися роботи різних років, у тому числі такі, що вважаються етапними у творчості митця (гравюра «Аркан», ілюстрації до драм І. Кочерги «Свіччине весілля», «Ярослав Мудрий», до повісті М. Коцюбинського «Тіні забутих предків»).

29 квітня 2010 року у рамках двосторонньої співпраці Академія мистецтв організувала у приміщенні Російського центру науки і культури, що в Києві (разом з названим центром), виставку робіт художників, членів нашої Академії — ветеранів і дітей Великої Вітчизняної Війни, присвячену 65-ій річниці Перемоги. Були представлені 23 роботи провідних українських митців — Василя Бородая, Віри Барінової, Василя Гуріна, Григорія Васецького, Олександра Губарева, Валентина Зноби, Василя Шаталіна, що своєю творчістю зробили вагомий внесок у скарбницю образотворчого мистецтва України.

Особливе місце в експозиції зайняли ескізи до відомих робіт колишнього фронтовика В. Шаталіна, академіка, народного художника України. Головні герої полотен В. Шаталіна — люди, життя яких стало подвигом, поетичною легендою, його роботи пронизані героїчним пафосом.

О. Губарев — народний художник України, художник-графік, майстер акварелі та ліногравюри, пройшовши війну, втілює спогади тих подій у презентованих на виставці графічних серіях «Незабутні» і «Знаки війни».

Герої творів народного художника України, академіка В. Гуріна — люди, котрі, пройшовши через складні життєві випробування, зберегли віру у прекрасні ідеали, сповнені доброти і душевної щедрості. Художник віднаходить своїх героїв у колі рідних, близьких або давно знайомих та друзів, чий характер і людські уподобання йому добре відомі. Серед кількох представлених робіт особливо вражало глядача полотно «Остання фотографія» (2000) — своєрідний автопортрет, де зображені дитина на руках фронтовика і пожовтіла, від часу війни, «похоронка».

Народна художниця України В. Барінова представила ряд живописних робіт, присвячених війні і своїм дитячим враженням від неї («В роки війни», «Солдат», «Вісті з фронту» та інші).

У фотографіях і моделях були представлені визначні, широковідомі не тільки в Україні, а й за її теренами монументальні твори скульпторів, народних художників Валентина Зноби і Василя Бородая.

До Міжнародного Дня захисту дітей, що відзначається 1 червня, виставкова зала Академії приймала юних митців — вихованців Київської дитячої Академії мистецтв, яку очолює народний артист України, академік Михайло Чембержі. Студенти факультету образотворчого мистецтва презентували свої художні роботи, виконані у різних техніках — олійний живопис, акварель, графіка, твори декоративного мистецтва, пластики. Незважаючи на свій досить молодий вік, маленькі художники представили професійні, зрілі роботи, сповнені дитячої безпосередності, мрійливості, яскравої фантазії. Президент Національної академії мистецтв Андрій Чебикін

привітав своїх юних колег, висловив для них деякі професійні настанови і поради.

24 листопада 2010 року у виставковій залі Академії презентував свої роботи відомий французький фотограф і живописець, іноземний член НАМ України Антон (Анатолій) Соломуха. Фотохудожник закінчив Київський державний художній інститут, майстерню Т. Яблонської. Успішну художню кар'єру розпочав у Франції і вже понад 30 років проживає у Парижі. З 1980 року працює в галузі наративно-фігуративного живопису. З 2002 року спеціалізується на фотомистецтві. Засновник нового жанру сучасної фотографії — «фотоживопису». Роботи А. Соломухи епатують громадськість сміливими концепціями і сюжетними постановками.

Для фотополотен, що являють собою авторські фантазії на теми знаменитих картин Караваджо, Рубенса, Мане та Пуссена, Антоном Соломухою зроблено більше 120 000 знімків, на яких зафіксовані близько 200 моделей. Художник експонує свої твори в кращих галереях Франції, країн Європи та США. Антон Соломуха активно сприяє розбудові культурно-мистецьких зв'язків між Україною і Францією. На виставці були показані твори в дусі «контемпорального мистецтва». Автор пропонує глядачеві елементи творчості різних мистецтв ХХ століття — як Ю. Шнабеля, Д. Салле, К. Малевича та інших, чия творчість наклала відбиток на мистецтво ХХІ століття. «Цитуючи» фрагменти картин названих авторів, А. Соломуха пов'язує ХХ і ХХІ століття, вводячи глядача в поетику контемпорального світу.

Щорічно Академією мистецтв проводиться всеукраїнський огляд-конкурс кращих дипломних робіт випускників вищих художніх навчальних закладів України. На виставці (відбулася у приміщенні Інституту проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України), що проходила у рамках акції «Мистецтво молодих — 2010», експонувалися кращі дипломні роботи випускників 2007–2010 років Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури (м. Київ), Львівської національної академії мистецтв і Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Ця мистецька акція надала можливість ознайомитися зі своєрідністю художніх регіональних шкіл, виявити нові методи підготовки молодих фахівців, проаналізувати загальний стан художньої освіти в Україні та визначити перспективи її подальшого розвитку.

Оксана АНТОНЮК

мистецтвознавець